

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 82.419 van 27 september 1999

A. 59.963/VIII-1229

In zake : **RASE** Guy,

chaussée de Namur 23, bus 5
1300 Waver,

tegen :

1. **de Belgische Staat**,
vertegenwoordigd door de
Minister van Financiën,
2. **het Vast Wervingssecretariaat
(VWS).**

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 19 september 1994 ingediende
verzoekschrift, waarbij Guy RASE de nietigverklaring
vordert van :

- "1° de beslissing van het Vast Wervingssecretariaat die
op 18 juli 1994 ter kennis is gebracht en volgens
welke verzoeker niet geslaagd is voor het
vergelijkend examen voor bevordering tot
hoofdcontroleur (rang 11)";
- 2° de daaruit voortvloeiende beslissing van het
Ministerie van Financiën om hem niet tot
hoofdcontroleur te bevorderen (rang 11)";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories
van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HENSENNE,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 19 februari 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 23 juni 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 3 september 1999;

Gehoord het verslag van mevrouw GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DETRY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, van de heer GROBELNY, inspecteur bij een belastingbestuur, die voor de eerste verwerende partij verschijnt, en van de heer DEFOUR, adviseur, die voor de tweede verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HENSENNE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Verzoeker is landmeter-expert bij de administratie van het kadaster van het Ministerie van Financiën en is in die hoedanigheid benoemd bij de controle van Waver; hij is herhaaldelijk met het hogere ambt van adjunct-controleur belast.

2. Bij circulaire van 15 oktober 1992 werd aangekondigd dat ten behoeve van de administratie van het kadaster een vergelijkend examen voor overgang naar het hogere niveau zou worden gehouden; op grond van dat vergelijkend examen kunnen de gegadigden inzonderheid bevorderd worden in de gespecialiseerde betrekkingen van rang 11 in de dienst "Schattingen" en in de dienst "Mutaties"; de circulaire bevat een uitvoerige beschrijving van het programma van het vergelijkend examen, van de inhoud van de verschillende examengedeelten en preciseert hoeveel punten de kandidaten moeten behalen om te slagen. Het tweede gedeelte bevat ook een praktische oefening die als volgt wordt omschreven : "Interview over een probleem dat betrekking heeft op de functie. De kandidaat krijgt 30 minuten de tijd om zijn commentaar schriftelijk voor te bereiden, een commentaar die hij gedurende 20 minuten mondeling kan verdedigen"; wie voor dit gedeelte wil slagen, moet op zijn minst een 12 behalen.

3. Verzoeker laat zich voor dat vergelijkend examen inschrijven. Verzoeker wordt vrijgesteld van het eerste examengedeelte, omdat hij daar tijdens een vorig vergelijkend examen voor geslaagd was, doet mee aan de twee schriftelijke examengedeelten en slaagt daarvoor. Hij behaalt evenwel maar 10 punten op de 20 voor de praktische oefening. De motivering van de beslissing van de examencommissie luidt daarbij als volgt : "Bijzonder korte uiteenzetting. Geen persoonlijke ideeën, ook niet in de antwoorden. Passieve kandidaat die geen belangstelling toont voor de ontwikkeling van de administratie van het kadaster".

4. Met een kennisgeving van 18 juli 1994 van de Vast Wervingssecretaris wordt verzoeker ervan op de hoogte gebracht dat hij niet voldoet en wordt aangegeven hoeveel hij voor elk examengedeelte afzonderlijk heeft behaald. De beslissing volgens welke verzoeker niet

geslaagd is voor het vergelijkend wervingsexamen, is de eerste bestreden handeling, terwijl de tweede bestreden handeling de volgens hem daaruit voortvloeiende beslissing is hem niet tot hoofdcontroleur te bevorderen.

5. Naar aanleiding van dat vergelijkend examen heeft het Ministerie van Financiën, administratie van het kadaster, inzonderheid betrekkingen van hoofdcontroleur vacant verklaard. De nota waarin die vacature wordt aangekondigd, is, wat de personeelsleden van niveau 2 betreft, alleen verspreid onder degenen die geslaagd waren voor het vergelijkend examen voor overgang naar rang 11.

6. Tijdens de procedure is verzoeker geslaagd voor het bevorderingsexamen van 1998;

Overwegende dat de Minister van Financiën vraagt buiten de zaak te worden gesteld, op de grond dat de aangelegenheid van de wervingsexamens uitsluitend tot de bevoegdheid van de Vast Wervingssecretaris behoort en dat het feit dat deze zijn bevoegdheid voor de organisatie van het examen heeft gedelegeerd, niets afdoet aan de exclusiviteit van die bevoegdheid; dat hij voorts opmerkt dat de uitslag ter kennis is gebracht door de Vast Wervingssecretaris die hij dus als enige verwerende partij voor de eerste bestreden handeling beschouwt;

Overwegende dat de Minister van Financiën het vergelijkend examen heeft georganiseerd krachtens een bevoegdheid die daartoe aan hem is opgedragen, waarbij de Vast Wervingssecretaris vooral als supervisor optrad; dat de Minister van Financiën bovendien het administratief dossier in bezit had en het heeft ingediend; dat het niet raadzaam is hem buiten de zaak te stellen;

Overwegende dat de Minister van Financiën, wat de tweede bestreden handeling betreft, aanvoert dat helemaal niet, zelfs niet impliciet, besloten is verzoeker niet te bevorderen, aangezien verzoeker zich niet kandidaat heeft gesteld voor een vacante betrekking van hoofdcontroleur; dat de Minister van Financiën daaruit opmaakt dat het beroep doelloos is wat de tweede bestreden handeling betreft; dat de Minister van Financiën in bijkomende orde aanvoert dat het tweede onderwerp van het beroep onvoldoende nauwkeurig is omschreven en dat geen enkel middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van het onderwerp van dat beroep kan rechtvaardigen;

Overwegende dat verzoeker in dat verband in zijn laatste memorie aanvoert dat "de beslissing van de eerste verwerende partij om verzoeker niet te bevorderen, impliciet maar zeker voortvloeit uit de beslissing die de verzoeker aanvecht en volgens welke hij niet geslaagd is voor het examen"; dat die beslissing "rechtstreeks tot gevolg heeft gehad dat de administratieve overheid verzoeker heeft afgewezen en dus niet heeft gerangschikt op de plaats die hem op grond van zijn anciënniteit toekwam en die noodzakelijkerwijze zijn benoeming impliceerde, met toepassing van de bepalingen van het organiek reglement van het Ministerie van Financiën dat een regeling van bevorderingen volgens anciënniteit bevat;

Overwegende dat verzoeker zich niet kandidaat heeft gesteld voor een betrekking van hoofdcontroleur; dat hij niet beweert dat dit een gevolg is van het feit dat hij niet wist dat de betrekking vacant was verklaard; dat als verzoeker zich niet kandidaat heeft gesteld, er geen sprake kan zijn van een impliciete weigering om hem te benoemen; dat het beroep doelloos is, voorzover daarmee de nietigverklaring van zo'n weigering wordt gevorderd;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan "schending van de algemene rechtsbeginselen inzonderheid van behoorlijk bestuur en van een billijke procedure, aan kennelijke dwaling omtrent de beoordeling, aan machtsoverschrijding of machtsafwendung"; dat hij aanvoert dat hij "voor alle gedeelten van het vergelijkend examen geslaagd is en voor alle vakken afzonderlijk op zijn minst 50 % en voor het examen in zijn geheel 65 % behaald heeft"; dat hij niet begrijpt welke objectieve criteria in aanmerking konden worden genomen om te oordelen dat hij voor zijn gesprek over een algemeen onderwerp, dat het praktische gedeelte vormde, slechts 10 punten op de 20 verdiende; dat hij onderstreept dat hij voor de andere examengedeelten een voldoende of een schitterend cijfer heeft behaald, dat zijn beroepservaring vaststaat, dat de beslissing om hem na een eenvoudig gesprek te laten zakken, kennelijk onredelijk is en dat "hij zich niet van de indruk kan ontdoen dat het cijfer voor zijn praktisch gedeelte geheel willekeurig is toegekend";

Overwegende dat de tweede verwerende partij betoogt dat het middel een interne tegenstrijdigheid bevat doordat het steunt op de "duidelijk valse bewering dat verzoeker voor alle onderdelen van het vergelijkend examen geslaagd is", terwijl hij met zijn beroep aanvecht dat hij voor één van die onderdelen gezakt is; dat ze betwist dat verzoeker "een schitterend cijfer voor de gedeelten betreffende de beroepskennis heeft behaald", aangezien de cijfers van betrokkene middelmatig of zelfs zwak waren, behalve voor kadastrale schattingen; dat ze betwist dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is en voorts van oordeel is dat het middel geen juridische argumenten bevat;

Overwegende dat de eerste verwerende partij er de nadruk op legt dat de examencommissie autonoom beslist; dat ze verwijst naar de inhoud en de voorwaarden

van het praktische gedeelte waarvoor verzoeker gezakt is, alsook naar het vereiste minimum om voor dat gedeelte te slagen; dat ze beklemtoont dat die praktische oefening niet kan worden beschouwd als "een gesprek over een algemeen onderwerp" zoals verzoeker beweert; dat ze betoogt dat in bijlage II/34 van de circulaire van 15 oktober 1992 immers stond dat dit examengedeelte betrekking had op een probleem dat met de functie te maken had en tot doel had de persoonlijkheid, het voorkomen, het denkvermogen en het reactievermogen van de kandidaten te beoordelen zodat kon worden bepaald of zij de vereiste geschiktheid bezaten om een leidinggevende functie uit te oefenen; dat ze voorts aanvoert dat de kandidaten de gelegenheid gekregen hebben om hun commentaar over het aan hen voorgelegde probleem schriftelijk voor te bereiden voordat ze het mondeling voor de examencommissie konden verdedigen en dat het probleem dat aan verzoeker werd voorgelegd, rechtstreeks verband hield met de functie, aangezien het in casu betrekking had op de maatstaven inzake arbeidsprognoses in een controledienst van het kadaster; dat ze tot slot onderstreept dat alle kandidaten door dezelfde examencommissie zijn ondervraagd en dat op de steekkaarten die tijdens het mondelinge onderhoud met de betrokken kandidaten werden bijgehouden, melding wordt gemaakt van de overwegingen die als redenen voor de beslissing van de examencommissie worden opgegeven, namelijk, wat verzoeker betreft, dat hij getuigde van een "gebrek aan eigen ideeën, een grote passiviteit en een gebrek aan belangstelling voor de ontwikkeling van het bestuur van het kadaster" en dat hij bijgevolg niet de vereiste geschiktheid bezat om een leidinggevende functie uit te oefenen;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord volhoudt dat zijn uitslag voor het praktische gedeelte op een kennelijke dwaling omtrent de beoordeling berust; dat hij benadrukt dat de beoordeling

van de leden van de examencommissie subjectief was en constateert dat het administratief dossier bevestigt dat er geen vooraf vastgestelde objectieve criteria gebruikt zijn die voor alle kandidaten dezelfde waren; dat hij opmerkt dat de praktische oefening maar uit één vraag bestond : "hoe zou u een controle van het kadaster organiseren en het werk van het personeel evalueren ?" en de klemtoon legt op zijn vroegere ervaring, inzonderheid in de uitoefening van de hogere functie van controleur tot voldoening van zijn hiërarchische meerderen en betoogt dat hij "van mening is dat hij tijdens dat examengedeelte geen onoverkomelijke moeilijkheden heeft ondervonden", te meer daar de examencommissie hem geen bijkomende vragen heeft gesteld; dat hij van oordeel is dat de examencommissie nauwelijks belang heeft gehecht aan zijn praktische kennis en aan de manier waarop hij kan uitleggen dat hij al zulke bevoegdheden heeft uitgeoefend; dat hij in dat verband de beoordelingen in het proces-verbaal van het examen weerlegt door te vragen "of er werkelijk iets in zijn uiteenzetting ontbrak en of een goede controleur, om zijn controle goed te beheren, noodzakelijkerwijze nieuwe theorieën over personeelsbeleid moet uitwerken in plaats van coherent en vastberaden gebruik te maken van de beschikbare beleidsmiddelen die bij de overheid door nauwkeurige voorschriften worden geregeld"; dat hij verwijst naar arrest nr. 21.167 van 12 mei 1981 in de zaak ZOETE en ervan uitgaat dat de Raad van State kan beoordelen of de examencommissie overdreven aandacht heeft besteed aan de noodzaak om van "eigen ideeën" voor het personeelsbeleid bij de overheid te getuigen, ten koste van de werkelijke en bewezen ervaring van verzoeker; dat hij tot slot betoogt dat de procedure niet eerlijk is verlopen, aangezien de voorzitter van de examencommissie partijdig was ten aanzien van hem wegens zijn politiek engagement in hetzelfde district;

Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie "volhoudt dat de beoordelingen niet in verhouding staan tot de inhoud van het examengedeelte, louter subjectieve beweringen zijn en geen redelijke grond kunnen opleveren om hem te laten zakken"; dat hij beklemtoont dat niet kan worden gecontroleerd of de overige kandidaten breedvoeriger waren dan hij en dat hij belangstelling heeft voor het bestuur van het kadaster, wat blijkt uit het feit dat hij zijn beroepsopleiding voortzet en in 1998 geslaagd is voor een bevorderings-examen;

Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat het vergelijkend examen voor bevordering tot hoofdcontroleur bij de administratie van het kadaster verlopen is overeenkomstig de geldende verordeningsbepalingen en overeenkomstig de inhoud van de nota van 15 oktober 1992 waarin het vergelijkend examen was aangekondigd; dat daarin onder meer wordt gepreciseerd dat de kandidaten 12 op de 20 moeten behalen om voor het praktische gedeelte te slagen, een cijfer dat verzoeker niet behaald heeft; dat hij vooral de beoordeling van de examencommissie over zijn uiteenzetting tijdens dat examengedeelte betwist; dat de Raad van State niet bevoegd is om zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de examencommissie, tenzij in geval van kennelijke dwaling omtrent de beoordeling, en dat evenmin rekening hoeft te worden gehouden met verzoekers mening over de waarde van zijn eigen antwoorden; dat de beroepservaring waarop een kandidaat aanspraak kan maken, evenmin zwaarder mag doorwegen dan de beoordeling van de examencommissie, omdat vergelijkende examens anders overbodig zouden zijn; dat de vraag die verzoeker werd gesteld in casu betrekking had op de functie die op basis van het vergelijkend examen zou worden toegewezen en dat niet blijkt dat de beoordeling van de examencommissie, die niet alleen tot uiting komt in het cijfer (10 op de 20 punten), maar ook

in de motivering die in de uiteenzetting van de feiten is overgenomen, van die aard is dat een andere examencommissie in dezelfde omstandigheden een andere beoordeling zou hebben gegeven; dat de kennelijke dwaling omtrent de beoordeling niet vaststaat; dat verzoeker zijn bewering dat de voorzitter van de examencommissie niet onpartijdig zou zijn geweest, met geen enkel gegeven staft; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat verzoeker een tweede middel ontleent aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat hij uiteenzet dat de collegiale en autonome beslissing van de examencommissie niet willekeurig mag zijn en bijgevolg gemotiveerd moet zijn wanneer ze betrekking heeft op een verwijzing naar een andere examenperiode of op een weigering;

Overwegende dat de tweede verwerende partij antwoordt door te verwijzen naar de rechtspraak volgens welke het meedelen van het aantal punten een afdoende motivering voor de beslissing van een examencommissie is; dat de eerste verwerende partij hetzelfde argument aanhaalt; dat ze voorts opmerkt dat verzoeker, als hij de mogelijkheid om zijn dossier in te kijken had benut, te weten had kunnen komen waarom de examencommissie hem heeft laten zakken, en voorts oordeelt dat verzoeker geen belang heeft bij het middel, aangezien hij geen gebruik heeft gemaakt van de middelen die hem ter beschikking stonden om inlichtingen te verkrijgen;

Overwegende dat verzoeker in verband met de mogelijkheid om zijn dossier in te zien, in zijn memorie van wederantwoord stelt dat een privé-persoon de feitelijke en juridische overwegingen die aan een beslissing ten grondslag liggen, in de tekst zelf van de handeling moet kunnen terugvinden;

Overwegende dat de examencommissie over een discretionaire bevoegdheid beschikt en dat de Raad van State zijn beoordeling niet in de plaats mag stellen van die van de examencommissie, tenzij als de beslissing kennelijk onredelijk is; dat de beslissing van de examencommissie afdoende gemotiveerd is door het behaalde cijfer en het vereiste minimum aan te geven; dat die gegevens ter kennis gebracht zijn van verzoeker; dat uit het dossier bovendien blijkt waarom verzoeker 10 op de 20 voor het praktische gedeelte heeft behaald en dat die motieven niet als kennelijk onredelijk kunnen worden beschouwd; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op zevenentwintig september 1900 negenennegentig door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.